

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 147/20
Luksemburgā, 2020. gada 24. novembrī

Spriedums lietā C-59/19
Wikingerhof GmbH & Co. KG/Booking.com BV

Viesnīca, kas izmanto platformu Booking.com, principā pret pēdējo minēto var vērsties tās dalībvalsts tiesā, kurā šī viesnīca ir reģistrēta, lai izbeigtu iespējamo dominējoša stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu

Lai arī šādi apstrīdētās darbības ir īstenotas līgumiskās attiecībās, tām ir piemērojams Briseles I.a regulā paredzētais noteikums par īpašo jurisdikciju lietās, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu

Wikingerhof GmbH & Co. KG, saskaņā ar Vācijas tiesībām dibināta sabiedrība, kura administrē viesnīcu Vācijā, 2009. gadā noslēdza līgumu ar Booking.com BV, saskaņā ar Nīderlandes tiesībām dibinātu un turpat reģistrētu sabiedrību, kura administrē izmitināšanas vietu rezervēšanas platformu. Tas bija Booking.com tipveida līgums, kurā tostarp bija minēts: “Viesnīca paziņo, ka tā no Booking.com ir saņēmusi Vispārīgo pārdošanas nosacījumu [...] versijas 0208 kopiju. Tie ir pieejami internetā vietnē Booking.com [...]. Viesnīca apstiprina, ka tā ir izlasījusi un sapratusi nosacījumus un tiem piekrīt. Nosacījumi ir neatņemama šī līguma sastāvdaļa [...]” Pēc tam Booking.com vairākas reizes grozīja šos vispārīgos pārdošanas nosacījumus, kas ir pieejami šīs sabiedrības Extranet sistēmā.

Wikingerhof rakstveidā apstrīdēja vispārīgo pārdošanas nosacījumu jaunās versijas, ko Booking.com bija darījusi zināmu savām līgumslēdzējām pusēm 2015. gada 25. jūnijā, iekļaušanu līgumā, kurš Wikingerhof saista ar Booking.com. Wikingerhof uzskatīja, ka tai nav bijis izvēles kā vien noslēgt minēto līgumu Booking.com spēcīgās pozīcijas starpnieka pakalpojumu un izmitināšanas vietu rezervācijas portālu tirgū dēļ, pat ja konkrēta Booking.com prakse nav taisnīga un tādējādi pretēja konkurencei.

Wikingerhof cēla prasību Landgericht Kiel (Kīles apgabaltiesa, Vācija), prasot, lai Booking.com i) tiktu aizliegts pie Wikingerhof norādītās cenas bez pēdējās minētās piekrišanas izmitināšanas vietu platformā pievienot frāzi “izdevīgāka cena” vai “cena ar atlaidi”, ii) tiktu izbeigts liegums pēdējai minētajai piekļūt kontaktinformācijai, ko līgumslēdzējas puses šai platformā ievieto un, visbeidzot, iii) tiktu aizliegts viesnīcas, ko Wikingerhof administrē, pozicionēšanu meklēšanas pieprasījumos padarīt atkarīgu no vairāk nekā 15 % lielas komisijas naudas. Landgericht Kiel nosprieda, ka tai nav teritoriālās un starptautiskās jurisdikcijas, ko apelācijas tiesvedībā arī apstiprināja Oberlandesgericht Schleswig (Federālās zemes Augstākā tiesa Šlēsvīgā, Vācija). Pēdējās minētās tiesas skatījumā papildus tam, ka Vācijas tiesām saskaņā ar Regulu Nr. 1215/2012¹ (Briseles I.a regula) neesot vispārīgas jurisdikcijas, jo Booking.com ir reģistrēta Nīderlandē, tām šajā lietā arī nav īpašas jurisdikcijas kā saistības izpildes vietas tiesai saskaņā ar Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 1. punkta a) apakšpunktu, nedz arī – runājot par lietām, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu, – tās vietas tiesas, kur iestājies vai var iestāties notikums, kas rada kaitējumu, jurisdikcijas atbilstoši šīs regulas 7. panta 2. punktam.

Izskatot Wikingerhof revīzijas sūdzību, kurā bija apgalvots, ka Oberlandesgericht Schleswig ir kļūdains uzskatījusi, ka aplūkotā prasība neietilpst lietās, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu, Bundesgerichtshof (Federālā Augstākā tiesa, Vācija) vērsās Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2012, L 351, 1. lpp.).

Tiesai tādējādi ir jāizskata jautājums par to, vai Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punktu piemēro prasībai, kura celta ar nolūku apturēt konkrētas darbības, kas ir veiktas prasītāju un atbildētāju saistošās līgumiskajās attiecībās, un kura ir pamatota ar apgalvojumu par atbildētāja dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, pārkāpjot konkurences tiesības.

Tiesas vērtējums

Atbildot uz šo jautājumu, Tiesa norāda, ka vai nu Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 1. punkta a) apakšpunkta, vai arī 7. panta 2. punkta piemērojamība it īpaši ir atkarīga no šajās tiesību normās paredzētajiem īpašajiem nosacījumiem, kurus izvērtē tiesa, kas izskata lietu. Tādējādi, ja prasītājs atsaucas uz vienu no minētajiem noteikumiem, tiesai, kura izskata lietu, būtu jāpārbauda, vai prasītāja prasījumi neatkarīgi no to kvalifikācijas valsts tiesībās ir līgumiski vai – tieši otrādi – tādi, kas izriet no neatļautas darbības vai kvazidelikta šīs regulas izpratnē. It īpaši, lai līgumslēdzēju pušu savstarpēji formulēto prasību pakārtotu vai nu “lietām, kuras attiecas uz līgumiem”, vai “lietām, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu” Regulas Nr. 1215/2012 izpratnē, tiesai, kas izskata lietu, ir jāizvērtē prasības pamatā esošās saistības, kuras ir vai nu “līgumiskas”, vai “likumiskas”.

Tālab prasība ir pieskaitāma “lietām, kuras attiecas uz līgumiem,” Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē, ja līguma, kas atbildētāju saista ar prasītāju, interpretācija šķiet neizbēgama, lai pierādītu rīcības likumīgo vai – gluži otrādi – nelikumīgo raksturu, ko pirmais minētais pārmet otrajam minētajam. Savukārt, ja prasītājs savā prasības pieteikumā atsaucas uz noteikumiem par atbildību, kas izriet no neatļautas darbības vai kvazidelikta, proti, ar likumu noteiktu saistību neizpildi, un nav vajadzības izvērtēt ar atbildētāju noslēgtā līguma saturu, lai noteiktu, vai viņam pārņemta rīcība ir vai nav likumīga, tad prasības celšanas pamats ietilpst lietās, kuras attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punkta izpratnē.

Šajā gadījumā *Wikinghof* savā prasības pieteikumā atsaucas uz Vācijas konkurences tiesību normu pārkāpumu, kurās ir paredzēts vispārējs aizliegums ļaunprātīgi izmantot dominējošo stāvokli neatkarīgi no jebkāda līguma vai citas brīvprātīgas rīcības. Tālab galvenais juridiskais jautājums pamatlietā ir par to, vai minēto konkurences tiesību izpratnē *Booking.com* ir ļaunprātīgi izmantojusi savu dominējošo stāvokli. Lai konkurences tiesību aspektā noteiktu, vai *Booking.com* pārņemta prakse ir vai nav likumīga, nav obligāti jāinterpretē līgums, kas savstarpēji saista pamatlietas dalībniekus, un šāda interpretācija labākajā gadījumā ir vajadzīga minētās prakses pierādīšanai pēc būtības.

Tiesa secina – un to pārbaudīt ir iesniedzējtiesas ziņā –, ka *Wikinghof* prasība, kas ir pamatota ar likumisku pienākumu atturēties no jebkādas dominējoša stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas, ir pieskaitāma pie lietām, kuras attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu, Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punkta izpratnē.

ATGĀDINĀJUMS: Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ļauj dalībvalstu tiesām to tiesvedības ietvaros uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā strīdus, ko izskata valstu tiesas. Valsts tiesai ir jāatrisina lieta saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šis nolēmums līdzīgā veidā ir saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāatrisina līdzīgas problēmas.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127